

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 7.04.2023
Sayı: 356

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Isparta Güllü Üretimini Desteklenmesi Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe , Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Köyşleri
Tarih: 23-4-2023	Esas No: 2/5045

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK. LİĞİ
0 7 Nisan 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 7 Nisan 2023
No: 1197661

GEREKÇE

Tarihi insanlık tarihi kadar eski olan Gül Çiçeği, tarihin her döneminde önemini korumuştur. Gül Isparta'da ilk defa 1888 yılında İsmail Efendi tarafından 30 dönüm olarak dikilmiş ve ilk yağ eldesi 1892 yılında yapılmıştır. 1935 yılına kadar imbik usulüyle damıtma işlemi yapılırken ilk fabrika 1935 yılında kurulmuştur. Osmanlı döneminden bugüne kadar aralıksız olarak ülkemiz topraklarında yapılan gül üretimi, ülkemizin tanıtımı ve ekonomisi için son derece önem teşkil eden bir türdür.

Dünya genelinde yapılan gül üretiminde Bulgaristan ile birlikte ülkemiz dünyanın en önemli iki üreticisinden biridir. Dünya gül yağı üretiminin yaklaşık yüzde 50'si Türkiye'den, yüzde 40'ı Bulgaristan'dan karşılanmaktadır. Isparta ülkemizin gül üretiminin yüzde 85'ini karşılamaktadır. Ülkemizde üretilen gül yağının yüzde 90-95 gibi önemli bir kısmı ihraç edilmektedir. Türkiye dünyadaki en büyük gül yağı üreticisidir. Ülkemizde yapılan gül üretiminin ise yüzde 85'i Isparta'da, yüzde 5,5'i Afyon'da, yüzde 8,2'si Burdur'da ve yüzde 1,3'ü ise Denizli'de yapılmaktadır. Nüfusun yüzde 57'si tarımla uğraşan Isparta ve diğer illerimizde gül üreticileri emeklerinin karşılığını ne yazık ki alamamaktadır. Türkiye, tarımsal üretimde kullanılan temel girdilerin hemen hepsinde dışa bağımlıdır. 2021/2022 sezonunda gübrede yüzde 400, zirai ilaç ve yem fiyatlarında yüzde 100, mazot fiyatlarında ise yüzde 250 artış yaşanmıştır. Buna artan döviz ve yüksek enflasyon eklenince üretici maliyetleri her geçen gün yükselmektedir. Gülbirlik tarafından en son ekim ayında açıklanan 2022 yılı gül çiçeği kilogram alım fiyatı 22 TL olarak açıklanmış ve 2023 yılı Nisan ayında ise kilogram başına 2 lira 25 kuruş zam yapılmıştır. Oysa gül üreticisinin gelir edebilmesi için beklediği fiyat geçen yıl 32 TL idi. Ayrıca ödemeler 6 ay sonra yapılmakta, bu durum gül üreticilerini oldukça zor duruma düşürmektedir. Mazotun litresi ortalama 21,44 TL'ye düşmesine rağmen üretici ürettiği ile 1 litre mazotu anca karşılayabilmektedir. Asgari ücret bakımından kıyaslayacak olursak; 2015 yılında asgari ücret 949 lira iken gül çiçeği kg alım fiyatı 6,22 tl idi yani üretici 152 kg gül çiçeği satarak asgari ücret düzeyinde gelir elde ediyordu. Şu an ise 354 kg ürün satar ise ancak asgari ücret düzeyinde gelir elde edebiliyor. Bu kıyaslama ile de görüldüğü üzere açıklanan alım fiyatı artmış gözükse de artan enflasyon ve girdiler dikkate alındığında gül üreticisinin ürünleri ve emekleri yıllar geçtikçe yok edilmektedir. İlaç ve kozmetik ürünlerinin hammaddesi olan gül çiçeğinin yüzde 65'ini üreten ülkemiz gül üreticilerinin ürünleri Fransız şirketler tarafından adeta sömürülmektedir. Eğer üretici devlet tarafından yeterli desteği bulamadığı takdirde Türkiye'nin sektördeki lider konumu ve rekabet edebilirliği tehlike altına girecek, üretim alanlarını her geçen yıl artıran Bulgaristan, Çin, Fas gibi ülkeler Türkiye'nin sektör payını azaltacaktır. Örneğin Bulgaristan Devleti gül üreticisine ek destek ve ÖTV iadesi vermekte, dönüm başına toprak sübvansiyonu sağlamaktadır.

Bu Kanun Teklifi ile gül üreticisine kredi ve gelir desteği sağlanarak, üretim merkezi ve üretim bölgesi altyapıları oluşturularak, pazarlama ve endüstri altyapısı tesis edilerek Türkiye'nin gül bitkisi üretiminde dünya piyasalarındaki konumunun güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

ISPARTA GÜLÜ ÜRETİMİNİN DESTEKLENMESİ KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Isparta Gülü üretiminin en uygun alanlarda ve sürdürülebilir olmasını; gül üreticilerinin kredi, pazarlama ve fiyat ile ilgili konularda desteklenmesini düzenlemektedir.

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Isparta Gülü: Isparta ve Burdur illerinde yetiştirilen, tohumlu bitkiler bölümünün kapalı tohumlular familyasından Rosa damascena Mill cinsi içerisinde yer alan ve gül yağı üretiminde kullanılan gül türünü,
- b) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- c) Kurum: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

ifade eder.

MADDE 3- (1) Isparta Gülü üretiminin; kendi ekolojisine uygun alanlarda yoğunlaşması, desteklenmesi, örgütlenmesi, ihtisaslaşması ve entegre bir şekilde yürütülmesi için; Isparta ve Burdur illerinde Isparta Gülü için tarım havzaları, Tarım ve Orman Bakanlığının teklifi ile Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

(2) Bu havzaların faaliyet ve işleyişi ile ilgili esas ve usullerin düzenlenmesine ilişkin yönetmelik, Bakanlık tarafından yürürlüğe konulur.

MADDE 4- (1) Isparta Gülü üreticilerine, fiilen gül üretimi yapılan arazileri için dönüm başına yıllık 3 bin TL doğrudan gelir desteği verilir. Bu destek her yıl yeniden değerlendirilerek artırılır.

(2) Doğrudan gelir desteği ödemelerine ilişkin esas ve usuller, her yıl Kurumun tavsiyesi ile Bakanlık tarafından çıkarılacak uygulama tebliğleri ile belirlenir. Tebliğler, ilgili yılın ilk iki ayı içerisinde yayımlanır. Bakanlık, gerektiğinde ek tebliğler çıkarabilir.

MADDE 5- (1) Isparta Gülü kullanılarak elde edilen gül yağı, gül suyu, gül losyonu, gül parfümü, gül kremi, gül şampuanı, gül sabunu gibi kozmetik ürünlerde ve gül reçeli, gül şurubu, gül sirkesi gibi gıda ürünlerinde; araştırma, geliştirme ve tarımsal yayım desteği, pazarlama teşvikleri, özel depolama yardımı, kalite desteği, piyasa düzenlemeleri desteği, organik tarım desteği, imha desteği ve ürün işleme desteği gibi araçlar kullanılabilir. Bu destekleme araçları her yıl Kurumun teklifi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

MADDE 6- (1) Gül işletmelerinin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından % 100 indirimli tıbbi aromatik bitki yetiştiriciliği konusunda işletme ve yatırım kredisi kullanılır.

MADDE 7- (1) Isparta Gülü tarımının yapıldığı havzalara yakın yerlerde gül işletmelerinin topluca yer alacağı organize sanayi ve endüstri bölgeleri kurulur.

(2) Güle dayalı sanai ürün üreten işletmeler, söz konusu bölgelere taşınma masrafları ile ilgili olarak organize sanayi ve endüstri bölgelerinin kuruluşunu izleyen 6 ay içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından kredi talebinde bulunabilirler. Bu kredinin miktarı, taşınma masrafları ile sınırlıdır. Krediye ait tip sözleşme Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanır. Kredi talebi ve bunun geri ödeme usul ve esasları, beş yıl geri ödemesiz ve faizsiz olacak biçimde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Kredinin amacına uygun bir şekilde kullanılmasını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı denetler.

MADDE 8- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.